

Considerații asupra satului Cornetu, comuna Izvoru - Dolj după o carte de hotărnicie inedită de la 1841

Ana-Maria Rădulescu

La 1 septembrie 2001 s-au împlinit 90 de ani de la înființarea la Craiova a Școlii de muzică Elefterie și Elena Cornetti, actuala școală populară ce le poartă numele și care a avut și are un rol deosebit în păstrarea autenticelor valori ale culturii noastre naționale, în special în culegerea și conservarea cântecului popular românesc, care de multe ori a servit ca izvor nesecat de inspirație pentru numeroși compozitori și interpreți care s-au perindat de-a lungul timpului în această școală, ca spre exemplu Grigorie Gabrielescu, George Fotino, Ion Vasilescu, Ion Soloviu, Jan Bobescu, Constantin Bobescu, Constantin I. Baci, Mihai Bârcă. Elefterie Cornetti s-a născut în anul 1831, la Craiova, și a decedat la Viena, în anul 1910. El era fiul vestitului neguțător craiovean și epitrop al bisericilor Sfântul Ilie, Sfinții Apostoli, Madona Dudu, aromân născut la Tetovo, în Macedonia¹. Soția sa Elena (1849 - 1907), născută Marcu Zisu în comuna Vălcănești (Olari-Romanați) provenea dintr-o familie de proprietari cu bună educație muzicală, căsătorindu-se la 22 ianuarie 1870 la Craiova².

Conform arhivei personale care se păstrează în colecțiile Muzeului Olteniei Elefterie Cornetti a fost un susținător al partidei naționale participând la ședințele divanului Ad-hoc al Țării Românești din anul 1857, a fost apoi casier al Consiliului Municipal Craiova până în anul 1861, secretar și consilier municipal în timpul primariatului lui Gheorghe Chițu, primul primar ales al Craiovei în anii 1865-1866³. În anul 1866 a fost numit comandant de companie în garda cetățenească a urbei Craiovei. Elefterie Cornetti a fost unul din organizatorii pavilionului românesc care a marcat prima participare internațională a țării noastre la expoziția universală din anul 1867 de la Paris, a fost deasemenea organizatorul altor expoziții industriale și agricole din Craiova și alte orașe românești, s-a ocupat de administrarea bunurilor statului din județul Dolj alături de Stăneșcu și alții. Elefterie Cornetti a fost primul director al Băncii Naționale - Filiala Craiova și a călătorit mult împreună cu soția sa Elena în numeroase țări europene (mai ales în Franța, Austria, Germania, Italia) unde a fost un pasionat al muzicii culte, contribuind la finanțarea a numeroși soliști de operă și a numeroase trupe în special din Italia pe care le-a adus și la Craiova și cărora le-a impus dragostea pentru valorile muzicale ale folclorului românesc. Ca executor al testamentului tatălui său a întemeiat în orașul Tetovo din Macedonia, primul pension de fete pentru aromânii de acolo, fapt care i-au adus mulțumirea acestora materializată prin declararea sa ca cetățean de onoare al urbei strămoșești. În timpul războiului de independență alături de soția sa și-a pus casa la dispoziție pentru răniți și a donat importante sume de bani pentru înzestrarea armatei. După dobândirea independenței a militat pentru unirea Transilvaniei cu România în cadrul Ligii culturale pentru unitatea românilor fiind rudă și prieten cu Petre Chițu, președintele filialei Craiova. În anul 1910 Elefterie Cornetti a fost invitat de Nicolae Iorga la Congresul Ligii culturale de la Vălenii de Munte. Pentru meritele sale a primit numeroase distincții românești și străine care se păstrează la Muzeul Olteniei⁴.

În urma decesului celor doi soți (Elena în anul 1906 și Elefterie în anul 1910), conform legatului lor universal prin care se întemeia Conservatorul Cornetti, prin grija profesorului Ștefan Ciuceanu, pe atunci director al Fundației Alexandru și Aristia Aman din Craiova, arhiva familiei, care pe lângă numeroase acte personale, printre care 236 de scrisori ce proveneau de la I.C.Brătianu, Gheorghe Chițu, C.Bengescu, I.Kalinderu etc, diferite obiecte de artă, albume de familie, ceasuri și bijuterii de aur, monede de aur, etc, cuprindea și actele moșiilor oltene Cornetu și Olari - documente foarte valoroase pentru evidențierea unor aspecte mai puțin cunoscute din istoria acestei zone, dintre care o parte au fost publicate de George Fotino, I.Popescu Cilieni, N.Iorga, C.S.Nicolăescu-Plopșor în „Arhivele Olteniei” sau în alte reviste istorice, dar majoritatea au rămas inedite și fac obiectul cercetării noastre.

În studiul de față prezentăm manuscrisul inedit cu numărul de inventar 1541, care a ajuns în colecția Muzeului Olteniei în anul 1950, în urma desființării fundației soților Aman. Este vorba de o carte de alegere a moșiei Cornetu din 15 martie 1841. Satul și moșia Cornetu se află pe raza comunei Izvoru-Dolj în fosta plasă Ocolul pe valea Amaradiiei, în imediata apropiere a municipiului Craiova, în zona de nord. De la numele acestui sat, fiul lui, Crăciun Ioanovici-Elefterie și-a schimbat numele în Cornetti. Satul Cornetu este amintit încă din anul 1603⁵, iar o parte din moșia satului a fost achiziționată de neguțătorul Crăciun Ioanovici încă din anul 1825⁶. Crăciun Ioanovici menționa într-un document din 9 februarie 1826: „am cumpărat eu astă vară de la sultan mezat” (n.n. licitație publică) „stânjen de moșie din hotarul Cornetului pă apa Amărăzii ot sud Dolj”⁷;

satul Cornetu este menționat și într-un manuscris german de la sfârșitul secolului al XVIII-lea din timpul războiului ruso-austro-turc unde se precizează că aici se găsesc vii și păduri de stejar⁸. În anul 1831, satul Cornetu și Valea Popeștilor care ținea de acesta aveau 99 de familii⁹. În privința proprietarilor în anul 1828, aici stăpâneau medelnicerul Nicolae Caloianu¹⁰, slugeriul Triandafil, polcovniceasa Maria Părăianca și „dumnealui Crăciun boltașu“ (n.n. Ioanovici). În anul 1831, moșiile Cornetu și Valea Popeștilor erau stăpânite de Nicolae Caloianu, slugereasa Catinca Crăsnăreasa, polcovnicul Ștefan Părăianu, chir Crăciun Ioanovici, Dumitrache sin călugăru și Defra-moșneni¹¹. Catagrafia din anul 1840 menționează: „Cornetu, proprietatea dumnealui dvornicul Iordake Bibescu. Biserică de zid cu hramul Sfântu Dimitrie zidită de dumneaei Catinca Socoteanca în anul 1828 octomvrie 26“¹².

Mărturia hotarnică sau cartea de hotărnicie din anul 1841¹³ cuprinde 17 pagini scrise cu cerneală neagră de către inginerul hotarnic Panaiotache Lopet, angajat de către neguțătorul craiovean Crăciun Ioanovici pentru stabilirea dreptului său de proprietate. Cartea de alegere are la pagina 19 o tablă cu cele 9 trăsuri în care a fost împărțită moșia și în care se regăsesc cei 5 proprietari și anume: moșnenii Popești cu 59 stânjani, 2 palme și 10 degete, Crăciun Ioanovici cu 155 stânjani, polcovnicul Ștefan Părăianu cu 150 stânjani, medelnicerul Nicolae Caloianu cu 176 stânjani, 3 palme și 5 degete și pensionul de fete Lazaru-Oteteleșanu cu 176 stânjani, 3 palme și 5 degete, ca urmare a donației cluceresei Catinca Socoteanu și care se afla sub epitropia marelui vornic Iordache Oteteleșanu.

Conform procedurii se invocă cărțile de hotărnicie anterioare ale moșiei Cornetu și alte documente care nu sunt cunoscute până în prezent, cum este hotărnicia cu 12 boieri din anul 1750. De remarcat că în anul 1750 existau vii, un heleșteu, păduri de stejar și ulmi. Urmează descrierea tehnică a noii hotărnicii la care au participat toți proprietarii din jur și în care le este consemnată atitudinea față de actul hotărniciei.

Cartea de alegere aduce noi contribuții la geografia istorică a locului prin precizarea cursurilor unor râuri (Teslui, Amaradia), pârauri. Totodată sunt amintite vâlcele (dealuri mici - Ruia, Zarova, Corbul) etc, sate (Urechești, care acum se numește Motoci, Milești, Vulpeni „a sfântului schit Surpatele“, Cioroiași, Ișalnița, Șitoaia)¹⁴. Informațiile date de cartea de alegere aduc contribuții și pe linie genealogică și de transmitere a proprietății. Astfel se face precizarea că „din popa Anghel se trag moșenii Popești“, că Maria Cornăceanca a vândut 150 de stânjani masă lui Pătru Borți de la al cărui nepot a cumpărat Crăciun Ioanovici o parte și altă parte prin mezat.

După anul 1841 satul și moșia Cornetului sunt amintite astfel: 1843 - sat cu 105 familii de clăcași, proprietate stăpânită de medelnicerul Caloianu, pensionul de fete din Craiova, Crăciun Ioanovici, polcovnic Ștefan Părăianu; 1854 - 119 familii, partea lui Crăciun Ioanovici și parte a locuitorilor; 1852 - 28 părtași de proprietate din care pensionul de fete cu 34 de clăcași, pitarul Crăciun Ioanovici cu 23 clăcași; 22 moșneni pe părțile lor. La 1855 erau 28 mici proprietari (28 birnici), iar la 1864 din moșiile Cornetu și Izvoru proprietatea pensionului de fete - Lazaru Oteteleșanu, Nae Poenaru, Elefterie Cornetti, George Sclivescu, Costache Poenaru, Costache Moscu, Grigorie Arghiropol au fost împrumutăriți 229 clăcași cu 1803 pogoane și 68 prăjini¹⁵.

Amplasată pe drumul cel mare al Amărăzii „care merge din munte până la Craiova, intră din plasa Gilortului de Gorj și continuă din satul Căprenii de Jos până iese din această plasă la satul Cornetu din plasa Ocolului“¹⁶, proprietatea lui Elefterie Cornetti va fi sfârșit prin a fi donată primăriei Craiovei conform voinței sale testamentare spre a folosi la întreținerea conservatorului ce-i va purta numele.

Résumé

Parmi les plus importantes sources d'information sur l'évolution de la propriété dans certaines zones se trouvent les livres de limitation territoriale parmi lesquels on compte aussi le livre de crois, dans l'année 1841, du domaine foncier. Cornetu de l'immediate proximité, de Craiova c'est-à-dire la commune d'izvor, et que q appartenu au commerçant Crăciun Ioanovici de Craiova, le père d'Elefterie Cornetti, le fondateur de Conservatoire de musique de Craiova, conservatoire qui porte son nom. Le livre de limitation territoriale se trouve dans la collection du Musée de l'Oltenie. La publication de ce document exceptionnel apporte à la fois de nouvelles informations concernant le cours de certaines rivières, forêts, collines et vallées de la proximité de Craiova, met en évidence d'autres sources documentaires du XVIII-ème siècle, qui antrennent auraient été perdus pour toujours et aux mettent en valeur les prationes ancestrales de limitation territoriale des domaines fonciers.

Note

¹ Vezi „Fond Cornetti“ de la Muzeul Olteniei, inv.14459-14460

² Arhiva Națională Dolj, Starea civilă, inv.2530, p.8.

³ Despre prietenia dintre Gheorghe Chițu și Elefterie Cornetti vezi O.Gheorghe, Documente inedite referitoare la activitatea desfășurată de Gheorghe Chițu în vederea unirii Principatelor, Oltenia, 7-8, 1988-1989, p.70-77, unde sunt reproduse scrisori ale lui Gheorghe Chițu expediate de la Viena în anul 1851.

⁴ C. Avram și Toma Rădulescu, *Câteva aspecte privind contribuția locuitorilor județului Dolj la războiul de independență*, „Muzeul Național”, 4, 1978, p.309.

⁵ N. Stoicesu, „*Bibliografia localităților și monumentelor feudale din Țara Românească*”, I, Craiova, 1970, p.198.

⁶ I. Popescu Cilieni și Al. Bălăntescu, „*Meșteșugari și neguțatori din trecutul Craiovei. Documente (1666-1865)*”, București, 1957, p.10. Crăciun Ioanovici a înființat o școală la biserica Sfinții Apostoli din Craiova.

⁷ Ibidem, p.154, doc.105.

⁸ C. Șerban și V. Șerban, „*Orașul Craiova și împrejurimile sale după un manuscris german inedit din secolul al XVIII-lea*”, „Oltenia”, 3, 1981, p.140-144.

⁹ D. Bălașa, „*Date privind localități din Oltenia și bisericile lor între anii 1823-1840(I)*”, M0, 28, 1976, 5-6, p.428, nr.49.

¹⁰ În casele lui Nicolae Caloianu din Craiova au funcționat toate instanțele din oraș conform Ilie Vulpe, „Regulamentul Organic și arhivele instituționale, Arhiva Divanului Judecătoresc din Craiova”, „Oltenia”, seria III, an.4, 2000, 1-2, p.24-25.

¹¹ D. Ciobotea și M. Călinescu, „*Proprietatea asupra pământului în județul Dolj la mijlocul secolului al XIX-lea*”, (II), M0, 43, 1991, 3, p.82, nr.134.

¹² Ibidem.

¹³ Despre hotărnicia vezi *Instituții feudale din Țările Române. Dicționar*, Ed. Acad., Buc., 1988, p.221-225; Florența Ivanciuc, *Reglementări cu valoare legislativă privind hotărnicile din Țara Românească (secolele XV - XVIII)*, RA, 1992, 2, p.161-172

¹⁴ George Ioan Lahovari, *Marele dicționar geografic al României*, Buc., 1999, II, fasc.III, p.434, 655; IV, fasc.I, 1901, p.69-70, fasc.II, p.342, V, fasc.III, 1902, p.563, 522; fasc.IV, p.778, 692.

¹⁵ D. Ciobotea și M. Călinescu, op.cit.

¹⁶ C. Avram, D. Ciobotea, V. Joița, V. Osiac, I. Pătroi, Il. Petrescu, *Istoria comerțului în sud-vestul României, sec.XIII-XX*, Ed. de Sud, Craiova, 1999, p.176.

Carte de alegere a moșiei Cornetului

Dumnealui domnul Crăciun Ioanovici prin jalba ce-a dat către cinstita prezedenție a judecătoria județului Dolju secția al-II-lea m-a cerut ca să hotărnicesc moșia Cornetul din județul Dolju și să aleg atât partea dumnealui ci-o are într-acest hotar Cornetul, cât și partea răposatei clucereasa Catinca Socoteanca, care parte a slugeresei prin diata sa a lăsat-o pensionului de fete din orașul Craiova și supt epitropia dumnealui marele vornic Iordache Otetelișanu, dintr-a caruia parte este orânduiește dumnealui domnul Crăciun a stăruiește pentru alegerea și deosăbirea aceștii părți care până acum a fost d-avalma cu partea ce are într-acest hotar și dumnealui medelnicerul Nicolaie Caloianu. Cinstita prezedenție prin otnomenia de supt no. 102, anul 1840 ghenarie 15 mă orânduiește după a căruia primire am mers la moșia Cornetul unde după legiuitele cătări ce am făcut a venit dumnealui domnul medelnicer Nicolaie Caloianu cu dumnealui pocovnicul Ștefan Părăianu cerând a li să alege și părțile dumnealor dintr-acest hotar; au venit și din vecini rezași care s-arată mai jos; iar domnul Crăciun a înfățișat sineturile aceștii moșii ce i s-au dat de dumnealui marele vornic tot cu o carte de hotărnicia moșii Cornetul cu anul 7258 februarie 17 iscălită de Constandin Strâmbeanu stolnicul drept 12 boieri i de Barbul Zătreanu biv vel pitar drept 6 boieri și de alți 6, care hotărnicie între altele arată că au tras moșia Cornetul pă trei locuri zicând ce ar avea: „urmând luminata poruncă a mării sale lui vodă întâi am tras moșia Cornetul pă trei locuri după obicei și la capul moșiei despre răsărit-pă lângă apa Teslului din hotarul Urecheștilor din piatră în sus până-n hotarul Mileștilor s-au găsit stânjini 647. Și la trăsura după în mijloc din hotarul Cioroiașului din piatră în sus până în hotarul Mileștilor s-au găsit stânjini 962. Și la trăsura despre apus din hotarul Fohsei din piatră în sus iar până în hotarul Mileștilor s-au găsit stânjini 899”. A mai arătat și un hrisov al răposatului întru fericire mării sale Gligorie Ghica Vodă cu anul 7258 mai 23, care hrisov întărește hotărnicia de mai sus. Și ne mai fiind alte sineturi ca să arate semne pentru ocolul moșiei am intrat în cercetarea sineturilor vecinilor rezași mai întâi despre hotarul Milești mergând împreună cu dumnealui medelniceru Scarlat Misinsescul, unul din proprietarii moșiei Milești care își are partea despre Cornet și care a înfățișat o carte de hotărnicie cu anul 1729 aprilie 24 iscălită de Șerban Știrbei portaru în care să arată semnele hotarului Milești despre Cornet la rândul 32 zicând chiar așa: „am mers întâi în capul hotarului despre apus, adecă din obârșia Văii Mari s-au pus piatră. Și din piatră pe muchia dosului Mancoviței spre soare răsare tot pă semne pă pisc la vale până în buza piscului pă din sus de via Vlaicăi unde s-au pus piatra și din piatră la vale până lângă Hămăradie unde s-au pus piatra, și din piatră peste Hamăradie la plop, și din plop în piatra despre soare răsare pe mejdină la deal unde s-au pus piatra, și de la piatră drept pă semne până în stejar după cum scrie și cartea a șasă boieri de mai naite hotarnici ce sau zis mai sus, și din stejar peste heleșteu până în drumul Hamărăzii cel mare unde s-au pus piatra și din drum la deal pe mejdină unde s-au pus piatra, și de acoloa pă piscul Teascului la deal în piatra care s-au pus, și de la piatră pă-n pădure pă din jos de poeni tot pă semne pă din jos de Ruia până coboară în gura Ruei pă-n stejarul de peste Teslu drept la piatră în muchia drumului săpat, și din piatră pă-n obârșia Țaroviței pe mejdină înainte pen ulmuleții ce sau împletit până în Țarova cea mare unde sau pus piatra la capul hotarului”.

Această hotărnicie fiind arătătoare cu deslușire de semnele despărțitoare dintre Milești și Cornet a trebuit să descoper acele semne și mergând la capul moșii despre apus după coprirea aceștii cărți am cercetat și am găsit obârșia Văii mari, iar piatra nu s-a găsit. Am făcut dar în obârșia aceștii vai rotocol de movilă care pe plan să vede supt no.1. Dar fiincă din această vale se mai face vâliciune spre miază zi care să vede pă plan zicea dumnealui medelniceru Mesinescu că aceea ar fi obârșia Văii mari, iar nu unde am făcut rotocolul pricinuire împotriva hotărniciei de mai sus arătată care zice chiar așa: " în capul hotarului despre apus adecă din obârșia Văii mari s-au pus piatră ". Și obârșia văii celii ce o arată nu este în capul moșiei nici spre apus, căci de acolo și până la capul moșiei în culmea dealului despre Șitoia, care este hotar firesc și netăgăduit, sânt stânjeni 177, iar obârșia unde am făcut eu rotocolul este chiar în capul moșiei la culme precum într-acea carte de hotărnicie să coprinde, de la obârșia Văii mari zice în hotărnicie "pă muchia dosului Mancoviței spre soare răsare "și fiincă acea muchie a doasului Mancoviței este iar semn firesc și netăgăduit am tras linie dreaptă din obârșia Văii mari din rotocolul de supt no.1 în muchia dosului Mancoviței unde am făcut rotocolul de supt no.3 cum să vede pă plan. Iar dumnealui medelniceru Scarlat iar s-a împotrivit zicând că nu trebuie să trag linie din obârșia Văii mari drept în muchia dosului Mancoviței, ci să merg cu linia pă muchia Văii mari pă la obârșia Vălichii ce-i zicea dumnealui că este obârșia Văii mari și tot pă muchia Văii mari pă-n la muchia dosului Mancoviței unde am făcut rotocolul de supt no.3, cerere iarăși împotriva hotărniciei căci în hotărnicie nu zice așa ci deslușit : "din piatra din obârșia Văii mari pe muchia dosului Mancoviței spre soare răsare ". Din rotocolul de supt no.3 făcut în muchia dosului Mancoviței după coprirea cărții am făcut rotocoloale de supt no.4, 5, 6, 7 tot pă muchia dosului Mancoviței până în rotocolul de supt no.8 făcut din sus de via Vlaicăi în pisc de aci tot pă pisc la vale până în piatra ce se vede pe plan no.9 și de aici peste apa Amărăzii drept în plopul de supt no.10. De aici în piatra de supt no.11. De la această piatră am îndreptat linie la piatra no.12 în piatra de supt no.13 care este lângă drumul cel mare al Amărăzii ,căci stejarul pomenit în hotărnicie nu să știe unde a fost , iar heleșteu a fost la locul însemnat pă plan cu litera A. De piatra de lângă drum am îndreptat linie peste drum în piatra de sub no.14 , iar mejdina nici acolo nu să cunoaște, de la această piatră hotărnicia zice: "pă piscul Teascului la deal în piatră ". Această piatră nu s-a găsit , dar piscul fiind semn firesc și netăgăduit s-a făcut rotocoloale pă dânsul care să vâd pă plan supt no. 15, 16 și 17. De aci hotărnicia zice chiar așa: "de la piatra pân pădure pă din jos de poeni tot pă semne pă din jos de Ruia până coboară în gura Ruiei "vâlcea Ruei este în ființe care să vede pă plan supt acest nume precum și poenile de supt literile B și T . Aceste poeni au arătat locuitorii Cornetului că să stăpânesc jumătate de Milești și jumătate de Cornet, dar fiincă mai sus zisa hotărnicie zice deslușit pă din jos de poeni, pentru aceea am făcut și eu rotocoloale de supt no. 18, 19,20. În marginea cea din jos a poenilor ne-am îndreptat linie dintr-un rotocol într-altul și până în gura vâlcelei Ruei la rotocolul de supt no.21. De la acest semn negăsindu-să stejarul de care vorbește hotărnicia am îndreptat linie peste Teslui la piatra din muchia drumului săpat ce să vede pă plan supt no. 22, care piatră când m-am dus pentru ridicarea planului am găsit-o nestrictă și înfiptă în locul ei chiar în muchia drumului săpat precum zice și cartea, iar peste un an când m-am dus iarăși ca să dau săvârșire hotărniciei am găsit-o tot la locul ei, dar fărămată în bucăți;de aceea am făcut rotocol înprejuru-i a să face movilă p-acele bucăți.De la acest semn am îndreptat linie în obârșia Taroviței, semn numit în hotărnicie unde am făcut rotocolul de supt no. 23. De aci înainte fiincă nici mejdina, nici ulmeții împlețiți nu s-a găsit, am îndreptat linie din obârșia Taroviței la locul pietrii în Țarova cea Mare, care loc al pietrii de-mi lipsește acum piatra, dar este cunoscut și păzit cu stăpânirea fără prigonire dinspre Cornet, Milești și Vulpeni, fiind despărțitor între aceste trei hotară, care loc pă plan s-arată supt no. 24. De la acest rotocol de supt no. 24 capul moșiei Cornetul cel despre răsărit se alătură pe matca Țarovei cu moșia Vulpeni a Sfântului Schit Surpatele dintr-a căruia parte și s-au înfiățat o carte de hotărnicie cu anul 7260 în care zice chiar așa: " pă matca Țarovei în jos până în piatra Cornetului unde s-alătură moșia Mileștilor cu moșia Cornetului, și de acolo pă Țarova la vale la Viezuini, și de la Viezuini drept pe Țarova la vale până în gura Țaroviței și pă Țarovița la deal ". Această vâlcelușă ce să numește în hotărnicia Vulpeni iar Țarovița se vede pe plan supt două litere T.T. și în drept gura în matca Tarovei am facut rotocolul ce să vede supt no.26 întocmai după cuprirea cărții de hotărnicie. De la rotocolu de supt no. 26 s-alătură Cornetul cu moșia Urechești care acum se numește Motoci și este a moșnenilor Motoci care mi-au înfiățat o carte de hotărnicie a moșiei Urechești iscălită de doi boieri și cu anul 7262 iulie 18 în care carte la locul semnelor zice chiar așa : " și pe matca Tesluiului în sus până în piatra ce vene în gura Tarovei unde să hotărăște cu hotarul Cornetului, și de acile pă colnic spre miazăzi până în matca Corbului. " Din coprirea aceștii hotărniciei să înțelege că din Teslui spre răsărit a fost partea paharnicului Constantin Obedeau, care parte acum să stătânește tot de moșneni.Această parte a paharnicului Obedeau să desparte de Cornet cu cursura Țarovei de la rotocolu de supt no. 26 până la gura Țarovei care dă în Teslui care să vede sub no. 28, de care semn vorbește hotărnicia moșnenilor Motoci. Și piatra pomenită într-a sa hotărnicie nu este înfiptă în pământ după orânduială, ci stă deasupra pe fața pământului, la locul ce să vede pă plan supt no. 29, dar gura Zarovei este semn firesc netăgăduit, iar colnicul zic că ar fi drumul care să vede pe plan însămnat cu litera a mic, care drum acum este

părăsit și să începe de lângă matca Teslului despărțit în trei drumuri până la un loc, apoi să înpreună și merge în matca Corbului la no.30 , dar nu să știe adevărat dacă acesta este colnicul pomenit în hotărnicie, căci colnic înțelegem un drum mic, iar acest drum să vede c-a fost drum mare. De aceea nu s-a putut lua drept temei a fi hotar acest drum. Ci fiindcă în hotărnicia moșii Cornetu la trăsurile ce a făcut moșii pă trei locuri arată și trei pietrii, adică una în colțul moșiei Folea care să vede pă plan supt no. 32 și alta în capul trăsuri numită a mijlocului despre Cioroiași care să vede supt no. 31 și alta la trăsura rasăritului despre Urechești care zic că ar fi cea de supt no. 29, dar nu este în locul ei; așadar fiindcă despre această latură nu este alt sinet ce arate și alte semne am loat de temei despre Urechești semnul firesc gura Țarovei ce să vede supt no. 28 pomenit în hotărnicia Urecheștilor lângă care s-a găsit și acea piatră. Și despre Cioroiași piatra ce să vede pă plan supt no. 31 ce ieste în capul trăsuri numită în hotărnicia veche a mijlocului, care desparte Cornetu de Cioroiași. Și am tras linie printr-aceste două semne precum să vede pă plan, care linie urmează a fi hotar despărțitor Cornetului de Urechești și de Cioroiași, și iar de sub piatra de supt no.31 am tras linie în piatra de supt no. 32 din colțul moșii Folea și Cioroiașu de unde s-au fost făcut trăsura pomenită în hotărnicie a apusului, aceste semne și linii despart Cornetu de Urechești și Cioroiași, însă din partea moșii Cioroiașu cu toate vestirile ce am făcut de obște tuturor vecinilor rezași dintre moștenitorii răposatului paharnicu Lazăru nu s-a ivit nimenea, nefiind cunoscuți încă care sânt acei moștenitori. Iar din lăcuitori moșiei Cioroiașu vind în fața locului la întrebarea ce le-am făcut de mi-au mărturisit că pietrele ce le arăt mai sus sunt bune și netăgăduite, dar s-au văzut că nu era făcută de către dânșii în hotarul Cornetu pântre mai sus arătatele pietri cu arătări într-un chip de loc de la piatra de lângă Amărădie spre răsărit până lângă baltă, care loc are lungime din piatră și până în baltă stânjeni 418 și lungime lângă baltă stânjeni 136. Acest loc s-a însemnat cu vâpsa roșie precum să vede pă plan, apoi s-au întins și moșnenii Fotești la deal în partea domnului Crăciun cu alt chip se ie alături cu acesta, care și acela s-arată pă plan cu vâpsea verde. De la piatra de supt no. 32 s-alătură moșia Cornetu și moșia Folea a dumnealui sârdarul Ghiță Opran, care s-au vestit în două rânduri și n-a venit cu sineturile. Dar fiindcă sârdarul Opran a fost luat hotarnic dă dumnealui sârdarul Manolache Părăianu la o altă pârțică de moșie cumpărători tot din hotarul Cornetu și i-a fost dat planul moșii dumisale Ișalnița și Folea ridicat din anu 1816 de răposatu Andrei Covaci ingineru, în care plan să arată semnele hotarului moșii Folea de către Cornet, pă care sâmne le-am așezat și supt plan și sânt acestea adecă: din piatra de supt no.32 de lângă Amărădie linie dreaptă spre apus peste apa Amărăzii în lacul cu frasinu care să vede pă plan supt no.33, de aici iar linie dreaptă în obârșia Văii Folea unde este și piatră, care să vede supt no.34 și este lângă drumul ce merge pă culmea dealului despre Șitoia. De la această piatră să-alătură capul moșii Cornetu cu moșia Șitoia pă drumul ce este pă culmea dealului, care drum pă plan să vede supt litera p mic lângă care mai este o piatră ce să vede supt no.35 .Această piatră arată locuitorii Cornetului că s-au pus când s-a hotărât moșia Șitoia .Chemând dumnealui domnu Iancu Socoteanu proprietaru acei moșii a venit cu sineturile moșii Șitoia a dat răspuns că sineturile îi sânt amanet, dar hotarul moșii dumisale de către Cornet este cunoscut drumul după culme care drum l-am arătat pă plan supt litera p mic și care de la piatra de supt no.34 merge pe lângă piatra de supt no.35 și pă lângă rotocolu de supt no.1 i-am făcut în obârșia Văii mari unde să unisă perimetru aceștii moșii.

Într-această moșie Cornetu după coprinderea hrisovului i-am arătat mai sus cu anu 7258 mai 23 ce e de ani 91 să arată că tot hotaru Cornetu să întrupiază de trei părți mari din care să dea în stăpânirea Mariei Corișancăi cu setăanii ei două părți mari și trei părți din a treia parte mare; iar a patra parte mică ce mai rămăie din acea parte mare să dea în stăpânirea lui popa Anghel din care să trag moșnenii Popești. Au mai arătat domnu Crăciun și două zapise unul cu anul 1766 mai 8 și altul cu anu 1783 iunie 26, amândouă iscălite de Maria Cornișanca prin care își vinde partea sa de moșie ce a avut în hotatul Cornetu ,cu cel dintâi zăpis vinde 300 stânjini masă răposatului paharnicu Ștefan Pârșcoveanu, și tot într-acest zăpis să vede acești stânjini răscumpărați de răposați frați Crăsnari paharnicu Ioniță și Ștefan, iar cu cel de-al doilea zăpis vinde stânjini 314 numai slugerului Ștefan Crăsnaru. Și tot într-acest zăpis zice Maria Corniceanca că din stânjienii ce au avut în hotaru Cornetu mai înainte a vândut și lui Pătru Borți stâjeni 150 masă , care stâjeni acu să stăpânesc de domnul Crăciun Ioanovici cumpărați. Din mai sus arătatele sineturi ale moșii Cornetu să dovedește câti stânjieni are să stăpânească fișcare pârtași în hotrul Cornetului , adecă moșneni Popești a douăsprezecea parte din toată moșia, domnul Crăciun Ioanovici stânjieni ce-i are cumpărați de la un nepot lui Pătru Borți, însă stânjieni 93 și jumătate cumpărat prin mezat după cum partea stăroștii companii vechi ce ie cu anu 1825 iulie 31 arată și stânjini 56 și jumătate cumpărat de la Dumitrache Boțoiu, fiul lui Iordache Boțoiu cum zăpisul său ce ie cu anu 1826 avgot 31 arată dumnealui pocovnicu Ștefan Părăianu iar stânjini 150, partea răposatului paharnicu Ioniță Crăsnaru ce a avut-o cumpărată de la Maria Cornișanca după cum zăpisul din anul 1766 mai 8 arată; acești stânjini s-a coborât zestre la dumnealui pocovnicu Ștefan Părăianu, iar cestalaltă sumă de stânjini ce mai rămâne după scoaterea acestor părți este partea slugerului Ștefan Crăsnaru, care urmează să se inparte în două, din care o parte este a dumnealui medelnicerului Nicolae Caloianu coborâtă zestre, și alta a răposatii clucereasa Catinca Socoteanca,

care parte prin diata sa a făcut-o danie pensionului de fete din orașul Craiova. Și ca să se deosebescă părțile tuturor acestor părtași am făcut moșii noi trăsuri, căci numai trei care să coprind în partea de hotărnicie nu sânt îndeștule, fiind că deci trăsura de lângă Amărădie numită în hotărnicii a apusului și până la capul moșii despre apus este o mare distanță de loc, apoi și capul este mai în susă decât trăsura de la Amărădie, precum și de la trăsura de pe lângă Teslui numită în hotărnicie a răsăritului și până la capul moșii în valea Zarovei este iar cătăva întindere de loc precum să vede și pă plan. Așadar cerând trebuința a mai făcut șase trăsuri și cu trei ce să numesc în hotărnicie să fac noă și sânt aceștia adecă: întâia trăsură s-a făcut la capul moșii despre răsărit trăgând din obârșia Zaroviței semnul despre Milești din rotocolul de sub no. 23 despre miazăzi drept în rotocolu de supt no. 25 în matca Zarovei și au eșit stânjini 608.

A doua trăsură am făcut-o pă valea Tesluiului din piatra despre Milești ce să vede supt no. 22 care este în muchia drumului săpat spre miază zi drept în gura Țarovei de supt no. 28 unde dă în Teslui despre Urechești lângă care este și piatra, și au eșit stânjini 762 palme 3.

A treia trăsură din gura a Ruei din rotocolul de supt no. 21 spre miazăzi până în linia ce să vede pă plan trasă din gura Țarovei de supt no. 28 în piatra de supt no. 31 despre Cioroiași și au eșit stânjini 646.

A patra trăsură din rotocolu de supt no. 19 ce este făcut în marginea poeni de supt litera B drept spre miazăzi, iar până în linia despre Cioroiași și au eșit stânjini 753.

A cincea trăsură din rotocolu de supt no. 17 ce este făcut tot despre Milești deasupra piscului Teascului am tras drept spre miazăzi iar până în linia despre Cioroiași și au eșit stânjini 870 palme patru.

A șasea trăsură pă vale peste câmp, care trăsură în hotărnicia veche să numește a mijlocului am făcut-o din piatra despre Milești care este lângă drumul cel mare al Amărăzii și pă plan să vede supt no. 13 spre miazăzi drept în piatra despre Cioroiași care să vede supt no. 31 și au eșit stânjini 954.

A șaptea trăsură care în hotărnicia veche să numește a apusului am făcut-o din piatră despre Milești ce este aproape de muchia malului Amărăzii și care pă plan să vede supt no. 11 în jos spre miazăzi drept în piatra de supt no. 52 care desparte moșia Cornetu de moșia Folea și Cioroiașul la care această trăsură a eșit stânjini 769 palme cinci.

A opta trăsură din rotocolul de supt no. 3 ce am făcut în muchia dosului Mancoviței despre Milești am tras în jos drept în capul cu frasinu despre Folea ce să vede supt no. 33 și au eșit stânjini 554.

A noa trăsură am făcut-o la capul moșii despre apus din linia despre Milești, care linie este trasă din rotocolu de supt no. 1 făcut în obârșia Văii mari în rotocolu de supt no. 3 în muchia dosului Mancoviței și de unde am început cu trăsura din această linie am făcut rotocolu care să vede pă plan supt no. 2 din care am tras în jos spre miazăzi drept în piatra de supt no. 34 în obârșia văii Folea în capul moșii și au eșit stânjini 492 palme trei.

Adunând suma acestor noă trăsuri și făcând-o masă au eșit stânjini 712 o palmă și opt degete din care s-au dat moșnenilor Popești a douăsprezecea parte masă stânjini 59 palme 2 degete 10, dumnealui Crăciun Ioanovici stânjini masă 150, dumnealui pocovnicului Ștefan Părăianu stânjini 150 masă. Și mai rămânând stânjini masă 352 palme 6 degete 10 s-au împărțit în două și s-au dat partea dumnealui medelniceru Nicolae Caloeanu masă stânjini 176 palme 3 degete 5 și pensionului masă stânjini 176 palme 3 degete 5. Această sumă de stânjini ce să arată mai sus partea fieștecăruia s-au dat cu analoghie în câte noă trăsurile după cum în alăturata tablă s-arată, însă partea Popeștilor fiindcă s-a găsit la două trăsuri osăbită pă marginea despre domnul Crăciun cu două pietri nesmintite și netăgăduite, precum și despre Cioroiași alte două pietri între care măsurându-le cu stânjinu s-au găsit la trăsura de lângă Amărădie pomenită în hotărnicia veche stânjini 69 palme 5 și la trăsura mijlocului iarăși numită în hotărnicia veche stânjini 101 și o palmă. Și făcându-se băgare de samă s-au găsit prisos peste analoghia făcută acum la trăsura de lângă Amărădie stânjini $5 \frac{3}{8} 11 \frac{1}{12}$ și la mijlocul lui stânjini $21 \frac{5}{8}$. Acest prisos s-au scăzut din celelalte trăsuri ale părții numiților Popești precum să va vedea în tabla împărțelii. Și așa cu chipul acesta s-au potrivit și partea lor întreagă și pă deplin care este a doasprezecea parte din tot trupul hotarului Cornetu precum s-au mai zis iar pe lângă călcarea ce am arătat mai sus că s-au făcut de către lăcuiorii Cioroiașului în partea moșnenilor Popești precum și de Popești în partea dumnealui Crăciun arăt și osăbită călcare făcută tot de moșnenii Popești în partea domnului Crăciun, însă din punctu de supt litera D pă scursura văii Popeștilor în sus până la o casă ce să vede supt litera E. De aici până la țarina de supt litera S nu să mai cunoaște nici un semn de călcare nefiind pământu lucrat cu arături sau livezi, ci numai tufăriși, iar țarina se află în stăpânirea moșnenilor Popești cu călcare în partea domnului Crăciun, de la care țarină înainte către răsărit stăpânirea moșnenilor Popești se urmează iarăși cu călcare în partea domnului Crăciun prin punctele de sub literele Z, I, K și no. 27. Această călcare s-au făcut cunoscută moșnenilor Popești și li s-au zis că urmează a să trage cu stăpânirea în cuvenita lor parte, care li s-au ales despre partea domnului Crăciun prin semnele ce am făcut la fieștecare trăsură unde s-au împlinit suma stânjiniilor ce să arată în tabla împărțeli, prin care semne s-a făcut și linii despărțitoare, unde acum înainte să nu să mai poată face călcare. Și asemenea carte de alegere si plan s-a dat la mâna fieștecăruia părtași dintr-acest trup de moșie Cornetu, ale căror părți s-au osăbit la fieștecare

trăsura cu movili, prin care trăgându-să linii în lungul moșii s-a mai făcut și alte movili pă acele linii ca să nu să mai facă vre-o călcare pântre semne. Anu 1841 martie 15 .

Panaiotache Lopet. no. 66

TABLA

Arătătoare de către trăsuri s-a făcut moșii Cornetu și câți stânjeni au eșit la trăsura

Trăsura I-ia despre răsărit ce e de stânjeni 608	Trăsura a 2 ce e de stânjeni 762: 3 /8	Trăsura a 3 ce e de stânjeni 646	Trăsura a 4 ce e de stânjeni 753	Trăsura a 5 ce e de stânjeni 870 :1 /2	Trăsura a 6 ce e de stânjeni 954
Stân - pal deg. jini	Stân - pal deg jini	Stân - pal deg jini	Stân pal deg jini	Stân pal deg jini	Stân pal deg jini
50 5 4	63 4 3	51 - 4	47 - -	64 - -	101 - -
128 - 5	160 4 6	136 5 7	162 1 8	185 2 5	195 7 8
128 - 5	160 4 6 1/3	136 5 7	162 1 8	185 2 5	195 7 8
150 4 11	188 6 10 1/6	160 6 3	189 6 3	217 7 7	230 3 10
150 4 11	188 6 10 1/6	160 6 3	190 6 3	217 7 7	230 3 10
608 - -	762 3 -	646 - -	753 - -	870 4 -	954 - -

Panaiotache Lopet

Din care să dat cu analogie părțile proprietarilor la toate trăsurile cum la cum la vale să arată

Trăsura a 7 ce e de stânjeni 769 : 5/8	Trăsura a 8 ce e de stânjeni 554	Trăsura a 9 ce e de stânjeni 492 : 3/8	Masă stânjeni 712 1/8 8/12
Stân pal . deg. jeni	Stân pal . deg. jeni	Stân pal . deg. jeni	Stân pal . deg. jeni
69 5 -	46 1 4	41 - 3	59 2 10
160 6 8	116 5 5 1/3	103 5 7	150 - -
160 6 8	116 5 5 1/3	103 5 7	150 - -
189 1 4	137 1 10 2/3	121 7 9 1/2	176 3 5
189 1 4	137 1 10 2/3	121 7 9 1/2	176 3 5
769 5 -	554 - -	492 3 -	712 1 8

Partea moșnenilor Popești ce ie din jos spre miazăzi .

Partea domnului Crăciun Ioanovici

Partea domnului Ștefan pocovnic Părăianul

Partea domnului medelnicerului Nicolae Caloianul

Partea pensionului de fete din orasul Craiova

Toată suma .

Muzeul Olteniei . i n v . I 541 (nr. V. 28) 22, 5x17 cm